

## **BME GTK ELTE-be történő beolvasásos kiválásának megvalósíthatósága**

2016. november 23.

### **Peremfeltételek**

- Olyan alapdöntés születik, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem gazdaságtudományi és társadalom-, illetve bölcsészettudományi képzési feladat ellátását az ELTE-re helyezik át.
- Mivel a gazdaságtudományi képzések a BME GTK oktatásának a gerincét adják, mindez e kar meghatározó szakportfóliójának és részének az ELTE-re kerülését jelenti.
- Mindez az ELTE jelenlegi kari és képzési rendszerét nem érinti, minthogy a kiváló-beolvasó részeket sem, amelyek egy új, önálló ELTE karként (Gazdaságtudományi Kar, szintén GTK rövidítéssel), a BME-ről átvitt képzési portfólióval, tantervi alapokkal és személyi állománnyal működnek tovább.
- A kiváló-beolvasó szervezettel és képzési-kutatási programcsomaggal együtt átkerülnek az ezekhez tartozó munkatársak, hallgatók, eszközök, pénzügyi források-keretek és létesítmények is. Tekintettel arra, hogy a BME kampusz egységessége ne bomoljon meg, mindez a BME-ELTE közös lágymányosi egyetemi területen lévő Q épület jelenleg is a GTK által használt területeinek mértékéig történik meg.
- A Wigner Jenő Kollégiumot jelenleg kizárólag a GTK hallgatói használják, ráadásul a Q épülethez viszonylag közel fekszik. E létesítménynek a kiválással-beolvasással együtt szintén az ELTE-re kell kerülnie, amelyben továbbra is elsősorban a GTK hallgatói szállásolhatók el.
- A megvalósuláshoz a beolvasásos kiválás részleteit tartalmazó dokumentum megteremti annak a lehetőségét, hogy a GTK és az ELTE jelenlegi értékeit és pozícióit megőrizve – a felesleges feszültségeket elkerülve – tovább fejlődhessen, és együtt egy még erősebb és hatékonyabban működő intézményt alkossanak.
- E dokumentummal és mellékleteivel a Fenntartó világosan rögzíti a kiválással-beolvasással kapcsolatos elveket, szabályokat, valamint az alapvető szervezeti és gazdasági részleteket, hogy az átalakulás utáni – alapelveként ötéves átmeneti időszakú – oktatási-kutatási feladatellátást végzetesen ne terhelje meg a le nem zárt ügyek hosszas napirenden maradása.

### **A kiváló-beolvasó képzési portfólió**

- A következő képzési portfólió kerülne át jogutódlással (zárójelben a szakok hozzávetőleges évfolyamlétszámai, illetve a 2016-ban felvett létszám):
  - Gazdaságtudományok képzési terület (kb. jelenlegi évfolyamlétszám, 2016-os felvettek száma)
    - Alapszakok: gazdálkodási és menedzsment alapszak (250-300, 260); nemzetközi gazdálkodás alapszak (250-300, 280); pénzügy és számvitel alapszak (50-150, 70)
    - Nappali mesterszakok: pénzügy mesterszak (50-150, 50); vezetés és szervezés mesterszak (50-150, 70); regionális és környezeti gazdaságtan mesterszak (30-70, 40)
    - Részidős mesterszakok: Master of Business Administration mesterszak (100-200, 130); Számvitel mesterszak (30-150, 120); Marketing mesterszak (30-150, 115).
    - Jelen pillanatban nem fut, de egy korábbi kari döntés szerint 2019-20-tól tisztán angol nyelven indul újra a Nemzetközi gazdaság és gazdálkodás mesterszak,

amelynek akkreditációjával a GTK rendelkezik. A Testnevelési Egyetemmel közös részdíjs sportközgazdász mesterszak 2018-as indítása szintén tervezett. (Ez egy gazdaságtudományi képzési területű alapítás alatt álló mesterszak.)

- Műszaki képzési terület
  - műszaki menedzser alapszak (nappali) (250-300, 270)
  - műszaki menedzser mesterszak (nappali) (70-120, 80)
- Társadalomtudomány képzési terület
  - kommunikáció és médiatudomány alapszak (nappali) (50-100, 70)
  - kommunikáció és médiatudomány mesterszak (nappali) (30-70, 35)
- Bölcsészettudomány képzési terület
  - Pszichológia mesterszak (munka- és szervezetpszichológia) (nappali) (40-80, 70)
- A fenti képzési portfólió hallgatószám szerinti megoszlása a 2016-os felvételi adatok alapján: gazdaságtudományi képzések 70%; műszaki menedzser képzések 20%; kommunikáció és pszichológia képzések 10%. A gerincet tehát a gazdasági képzések adják, ezekhez tantervileg is erősen csatlakozik a műszaki irányba is átnyúló műszaki menedzser szak. Mindkettőt kiválóan kiegészíti az üzleti kommunikáció és a munka- és szervezetpszichológia. Bár külön szakjai nincsenek, lényeges GTK-s szervezeti egység az Üzleti Jog Tanszék, amely a szükséges jogi oktatást adja e szakokra.
- A fenti képzési portfólió önmagában is érték. Bár több tudományterületet érint, összességében egy igen jól kialakított, egymással összefonódó, szinergikusan működtethető képzési csomagot alkot, így egyben tartása alapvető cél. (Más ELTE karokhoz, szakokhoz való illesztési kérdésekről ld. később.)
- A fenti szakportfólióra 2016-ban kb. 1650 fő nyert felvételt. Az összes bent levő évfolyamon mintegy 5-6000 hallgatóról van szó. Ez a kiváló-beolvasó rész a 2016-os felvételi számok alapján az ország 8. legnagyobb kara lenne.
- A GTK egyúttal a nagyobb létszámú karok között az egyik legjobban növekedő kar is országos viszonylatban, 2015-ről 2016-ra mintegy 25%-kal növelte alapszakos felvettjei számát, úgy, hogy a felvételi minimumpontokat is emelni tudta.
  - Tekintve a Q épület méretadottságait, a felvételi létszámok a továbbiakban összességükben csak mintegy 15%-kal növelhetők már.
- A fenti képzési portfólióban szereplő szakok – a hallgatói felvételi pontszámok és egyéb szokásos mutatók alapján – mind az országos 1-3. helyeken jegyzettek (rendszerint vagy 10-20 intézmény szakjainak mezőnyében). A műszaki menedzser alap- és mesterszak, az MBA, a számvitel és a marketing a maguk kategóriájában piacvezetők, a gazdaságtudományi alapszakok és a többi mesterszak a BCE mögött a 2. helyen állnak, a pszichológia mesterszak az országban szinte egyedülálló szakirányával jelentős túljelentkezés mellett fut, míg a kommunikáció és médiatudomány a 3. helyen lehet.

#### **A kiváló-beolvasó doktori iskolák**

- A GTK-n két doktori iskola működik: Gazdálkodás- és Szervezéstudományi Doktori Iskola és Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola. Mindkét doktori iskola fenntartása szükséges és indokolt. A Tudományfilozófia és Tudománytörténet Doktori Iskola ELTE-be ágyazása megoldandó feladat, bár az egyeztetések alapján ez semmilyen nehézséget vagy gondot nem okoz.

#### **Párhuzamossági, átoktatási kérdések**

- Az ELTE-re átkerülő GTK szakportfóliója – legalább ötéves távlatra gondolva – érintetlenül megmarad. Az az elv érvényesül, hogy az „új” és a „rég” ELTE-karok önkéntes együttműködési törekvései alapján formálódik a GTK-nak az ELTE rendszerébe történő egyre szorosabb illeszkedése.
  - A Q épületi méretkorlátok a GTK szervezetének számottevő növelését nem is teszik lehetővé.
- A karok közötti együttműködési lehetőségeket – középtávon bizonyára – behatárolják a rövidtávú szervezeti és gazdálkodási adottságok. A GTK tevékenységének, bevételeinek jelenleg mintegy 25%-a BME más karaira való átoktatásból fakad. Ennek jövője, az átmenet lefutása stb. jelenleg nem ismert, de a GTK ezt részben vagy egészben bizonyára elveszti. Ugyanakkor a GTK-ra is oktatnak be más BME karok, kb. 15%-ban. Részben vagy egészben ez is megszűnhet, amely „tantervi helyek” jelentős részben a GTK ELTE-re kerülő részén belülről is kitölthetők – ezzel részben kompenzálva az „elvesztett” részeket. Az ELTE-re történő átoktatási lehetőségek szintén tisztázatlanok. Meg kell jegyezni, hogy az ELTE-be integrált szombathelyi szakok további bővülési lehetőséget kínálhatnak a GTK számára, ennek kereteit tisztázni kell, és amennyiben erre az ELTE részéről igény fogalmazódik meg, a GTK erre nyitottságot mutat (pl. turizmus és vendéglátás alapszak). Mindazonáltal rövidebb távon bizonyára fennáll az a szükségszerűség, hogy a GTK (ELTE) karon belül kezelje a BME többi karával való ki- és beoktatás bizonyára drasztikusabb és gyorsabb átalakulásának a hatásait. Az ELTE karaival kialakuló ki- és beoktatások felépülése ennél bizonyára lassabb és bizonytalanabb mennyiségű, szerkezetű, azonban a megismert információk perspektivikusan a sikeres együttműködés irányába mutatnak. Az induló modell az, hogy előbb az ELTE GTK-nak döntően a saját keretein belül kell a tanterveit némileg átalakítania és a szervezeti erőforrásait újraallokálnia, hogy megtartsa a gazdálkodási stabilitását, nem csak kari, hanem intézeti és tanszéki szinteken is. Ezen időszak alatt előre kidolgozott program szerint kell a BME-ről való ki- illetve beoktatás leválását megoldani, illetve ezen időszak végére az ELTE-n belüli együttműködési stratégiát kiépíteni. Nagy nyitottságot mutat a GTK akár az ELTE TTK akár Informatikai Kara számára oktatott közismereti tárgyak átoktatására, ezzel együtt ugyanezen karok GTK-ra való beoktatására is.
  - Gazdaságtudományok képzési terület
    - Itt a GTK futtatott alap- és mesterszakjai nem fednek át az ELTE TáTK közgazdasági alap- és mesterszakjaival (bár mind az alkalmazott közgazdaságtan alapszak, mind a közgazdasági elemző mesterszak a GTK-n is akkreditált, már évek óta nem futnak és nem is tervezzük újbóli indításukat). A két egyetem jelenlegi képzési portfóliója e területen tehát nem fed át, és az egyik fél részéről sem látszik a másik irányba való elmozdulás szándéka. Az ELTE TáTK-n inkább kisebb létszámú, elméletibb irányú közgazdászképzés folyik, míg a GTK-n nagyobb létszámú, üzleti irányultságú. (Mindezek miatt ezek „társadalomtudományi” és „gazdaságtudományi” karokra tagozódása még szakmailag is indokolható, az elkülönült működés akár távlatilag is fenntartható.)
    - Szombathelyen a GTK-hoz képest igen alacsony hallgató létszámú, jobbára más profilú gazdaságtudományi képzés folyik.
  - Műszaki menedzser alap- és mesterszak
    - A GTK műszaki menedzser alap- és mesterszakjain bár jelentős (kb. 1/3-os) a BME más karainak átoktatása, ezek nagy része kiváltható a GTK-ról házon belül is.
    - Itt elképzelhetők azonnali ELTE-s együttműködések kialakítása is, így pl. a TTK-val és/vagy az Informatikai Karral. Természetesen az átoktatás a későbbiekben

lefedtetet, világos és méltányos elszámolási szabályainak megfelelően kerülnek kifizetésre, akár központilag, akár keretadással a két szervezeti egység között.

- Kommunikáció és médiatudomány alap- és mesterszak
  - Ez az alap- és mesterszak az ELTE-n és a BME-n is fut, igaz jelentősen eltérő irányultsággal: az ELTE-n inkább újságírás és társadalmi fókuszú, míg a BME-n inkább üzleti. E szakok párhuzamos (két ELTE kari) futtatását meg kell oldani, ami irányai megtalálásához még további egyeztetésekre van szükség.
  - A GTK alapszakjai tekintetében meghirdetett 400+ Ösztöndíj Programot ki kell terjeszteni az ELTE BTK Kommunikáció és médiatudomány alapszakjára is (GTK önköltségi díját az ELTE-shez igazítva), hogy ugyanarra a szakra hasonló kondíciók mellett jelentkezhesse a hallgatók. A BTK-s hallgatók ösztöndíjának a finanszírozását a GTK átvállalja (még pontosítani szükséges feltételek mellett, de előreláthatóan nagyságrendben évi 10 millió forint erejéig, a belépő hallgatók végzéséig), arra építve, hogy a GTK üzleti kommunikáció profilú alapképzése mintegy 80-100 fős felvételi keretszámhoz jut (ezt a keretszámot részben viszi magával, részben a jelentkezések függvényében a Fenntartó megemeli a számára).
  - Nem tisztázott e pillanatban, hogy hosszútávon az ELTE és a GTK kommunikációs és média alapszakja milyen struktúrában fog indulni: két önálló szakként vagy egy szak két specializációjaként. E tekintetben meg kell állapodni, hogy 5 éves türelmi időben a két szervezeti egység önálló szakokat futtat. A kérdést legkésőbb e periódus végére a két egységet megnyugtató módon rendezni szükséges.
  - Az ELTE kommunikáció és médiatudományi alapszakja alapvetően a bölcsészettudományi képzési helyhez igazodva bölcsészettudományi alapozású, az alapozó tárgyaknál nagy hangsúlyt kapnak a társadalomtörténet és jelentéstermelés intézmények működésének bemutatása. A két szakirány a hagyományos újságírás és az elektronikus média működésére és az azokban való részvételre készít fel. Az előbbi inkább gyakorlati irányultsággal, az utóbbi elméletibb irányultsággal. A képzés önképében (pl. a végzetek bemutatásával, a kimeneti karrierlehetőségek bemutatásával) az újságírás, a (kulturális) tartalomfejlesztés irányokat emeli ki. Ezt támogatja a képzés gyakorlati része a stúdiókkal (<http://media.elte.hu/a-tanszekrol/studiok/>), illetve belső praxisokkal (egyetemi rádió <https://egyetemiradio.wordpress.com/>). Ezzel szemben a GTK kommunikáció és médiatudomány alapképzése – a képzési és kimeneti követelmények kiszabta kereten belül – a képzésben más hangsúlyokat emel ki, mind a technológiai, mind az üzleti területek felé nyitottabb kurrikulummal rendelkezik, és nagy hangsúlyt kap a társadalomtudományi módszertani mind a kurzuskövetelményekben, mind az önálló munkákban (projektfeladat, szakdolgozat). A specializációk egy része kifejezetten megerősíti ezt az irányultságot (nemzetközi és üzleti kommunikáció specializáció), más része (vizuális kommunikáció, tartalomfejlesztés és médiapiac specializációk) pedig érzékenységet mutatnak a kar egészének üzleti és technológiai irányultságára.
- Pszichológia mesterszak
  - Itt csak mesterszokról van szó, és a BME-n futó munka- és szervezetpszichológia szakirányok az ELTE jelenlegi szakirányokkal nem fednek át. Ezek párhuzamos (két ELTE kari) futtatását könnyebbnek tűnik megoldani.

## ELTE Intézményfejlesztési Tervvel való harmonizálás

Az ELTE szervezettörténetében jelentős szerepet játszik a közgazdaságtudományi képzés. Attól a nem elhanyagolható történelmi eseménytől függetlenül, miszerint az ország első közgazdaságtudományi kara az ELTE jogelődjén alakult meg (vö: a budapesti kir. magyar tudományegyetemi közgazdaságtudományi kar felállításáról és ideiglenes szervezetéről szóló 1920. évi XXXI. törvénycikk), azaz a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kialakításáig közel másfél évtizeden keresztül itt alapozódott meg. Az utóbbi több mint 15 év valamennyi jelentősebb felsőoktatási intézményrendszeri átalakításában folyamatosan jelen volt a fenntartói igény és/vagy egyetemvezetési törekvés arra, hogy az ELTE képzési és tudományos portfóliója ebbe az irányba jelentősen bővüljön (lásd az 1999-es integrációs terveket, vagy a 2010 után felmerülő intézményátalakítási ötleteket, de ennek egyik lépéseként is értékelhető az ELTE TáTK nyitása az elméleti közgazdászképzés felé). Mindez az ELTE hatályos, a fenntartó EMMI által is jóváhagyott intézményfejlesztési tervében is szerepel. Az ELTE intézményfejlesztési tervébe tehát jól illeszkedne a GTK képzési portfóliójának a beolvasztása. A közgazdaságtudományi, gazdálkodástudományi képzési területen, ahol az ELTE csak szerény oktatási súllyal van jelen, a fejlesztendő prioritások közé tartozik. Egy már működő, piacképes szervezet beillesztése a jelenlegi szervezetbe jóval költséghatékonyabb, sokkal gyorsabb és jóval kisebb kockázatot hordozó, mint a nulláról kiépíteni egy működőképes, komoly bevételeket generáló, így gazdaságilag stabil „Business School”-t. E lépéssel az ELTE hazai vezető szerepe megerősödik, vitán felül a hazai felsőoktatás legnagyobb és legkomolyabb teljesítményű intézményévé válik. A nemzetközi oktatási rangsorokban több helyet előrelépve elérhetővé válik egy magasan rangsorolt hazai egyetem működtetése a fővárosban. Ez komoly lehetőséget hordoz mind az intézmény mind a haza felsőoktatás számára.

Az IFT-ben két helyen kerül említésre a gazdálkodástudományi képzési terület.

- Először a 2.2.2. Az ELTE képzési portfóliójának értékelése fejezetben, ahol a meglévő szakok összegzéséhez kapcsolódóan a következő gondolat jelenik meg: *„Ugyanakkor nemzetközi összehasonlításban hiányosságnak – az egyetemnek a rangsorokban elfoglalt helyét is érintő tényezőként – jelentkezik, hogy a hasonló típusú egyetemekkel ellentétben, az ELTE-n nem folyik az egészségtudományok és (az informatikát leszámítva) műszaki tudományok területén képzés, az elméleti közgazdasági képzésnek pedig relatíve kicsi a súlya.”*
- Másodjára a 3.2.1. Stratégiai irányok és akciótervek a képzési tevékenységben, 3.2.1.1.2. Az egyetem képzési portfóliójának stratégiai szempontú értékelése, a hosszú távú fejlesztési irányok kijelölése, továbbá ezzel összefüggésben a más egyetemekkel való együttműködésekre vonatkozó elképzelések kialakítása; a megvalósítás elindítása alfejezete tesz említést erre vonatkozóan: *„Számos – egymással összefüggő – tényező ösztönzi az Egyetem képzési portfóliójának stratégiai szempontú értékelését, a hosszú távú fejlesztési irányok kijelölését. Mindenekelőtt az Egyetem szeretne minél sikeresebben alkalmazkodni a „Fokozatváltás a felsőoktatásban” c. felsőoktatási stratégiában megfogalmazott fejlesztési irányokhoz. A felsőoktatási stratégia hangsúlyozza: „a felsőoktatási intézmények szakmai együttműködése nem tipikus, ez az erőforrások elaprózódásához, végső soron az intézmények jelentős részében nem versenyképes működéshez vezet. A hatékony működés érdekében szükséges az intézmények kompetencia területeinek meghatározása, ezek tudatos fejlesztése, és az egyéb területek más intézményekkel együttműködve történő lefedése. Ezen túl cél a kiválóság alapú intézményi együttműködési hálózat létrehozása.” A nemzetközi szinten is látható folyamat, hogy számos európai országban az egyetemek közötti együttműködések erősítésével, új együttműködési szervezeti keretek létrehozásával vagy az egyetemek egyesülésével próbálják a kormányzatok vagy maguk az egyetemek javítani az európai egyetemek globális térben való versenyképességét és hatékonyabb működését (és nem utolsósorban a nemzetközi rangsorokban elért helyezésüket).*

Prioritások és főbb eszközök/akciók:

1. azoknak a területeknek (pl. egészségtudományok, hittudományok, műszaki-informatikai, közgazdasági tudományok) és a szükséges egyetemközi együttműködéseknek az azonosítása, amelyek hosszabb távon erősíthetik az egyetem hazai és nemzetközi pozícióját, versenyképességét;
2. erősíteni kell a párbeszédet a munkaerőpiaccal és az élethosszig tartó tanulás biztosítására olyan szakirányú továbbképzéseket kell kialakítani, ami az intézmény által kínált képzésekre épít és figyelembe veszi a változó világ kihívásait; kiemelt feladat a pedagógus-továbbképzés;
3. vidéki képzési helyek kialakítása, esetleges képzési helyek integrálása;
4. az oktatás területén az IFT időszakában létrehozható „nemzeti kiválósági központok” meghatározása és kialakítása;
5. az ELTE pozíciójának meghatározása a határon túli magyar oktatás minőségi és mennyiségi fejlesztésében; ennek részeként az egyetem hungarológiai tevékenységének fejlesztése a határon túli magyar oktató- és kutatóhelyekkel együttműködve;
6. az ELTE kis szakjai stratégiai szerepének értékelése.”

Mindezek alapján az ELTE Intézményfejlesztési Tervébe jól illeszkedik a GTK beolvadó része, hiszen egy amúgy is fejlesztendő képzési területen bővítené jelentős mértékben a képzési portfóliót, ráadásul az országban a saját területükön a közvetlen élvonalba tartozó szakok és a hozzájuk kapcsolódó oktatói állomány által, így ez nemcsak mennyiségi bővülést jelentene, hanem az ELTE által képviselt magas színvonalhoz illeszkedve jelentős előrelépést okozna a nemzetközi rangsorokban, illetve megerősítené az ELTE hazai felsőoktatásban betöltött előkelő pozícióját.

#### **Szervezeti és elhelyezési alapkeretek**

- A GTK szervezeti egységei (a Testnevelési Központ kivételével) jelenleg két (Q és E) épületben működnek. A Q épületre vonatkozó korlátot tekintve, valamint a BME egészébe való beágyazottságot is figyelembe véve, az tűnik reálisnak, ha a GTK-n belül amúgy is „központként” (és nem tanszékként) megjelenő szervezeti egységek mindenképpen a BME-n, helyileg az E épületben maradnak (illetve részben oda kerülnek).
- GTK-nak a BME-n maradó, illetve az ELTE-be beolvadó részei
  - A maradó „központok”: Idegen Nyelvi Központ, Testnevelési Központ; valamint a BME Tanárképző Központ és az ehhez kapcsolódó nagyobb szervezetcsoporthoz (Műszaki Pedagógia Tanszék, Mérnöktovábbképző Intézet, Oktatásinnovációs és Felnőttképzési Központ).
  - A kiváló-beolvadó rész
    - A kiváló-beolvadó szervezet-csomag a képzési portfólióhoz kapcsolódik. Ez alapján a következő (jelenlegi) tanszéki struktúra válna ki a BME-ből és olvadna be új karként az ELTE szervezetébe: Menedzsment és Vállalatgazdaságtan Tanszék; Pénzügyek Tanszék; Üzleti Jog Tanszék; Közgazdaságtan Tanszék; Környezetgazdaságtan Tanszék; Ergonómia és Pszichológia Tanszék; Filozófia és Tudománytörténet Tanszék; Szociológia és Kommunikáció Tanszék. Annak érdekében, hogy a kiválós-beolvadást követően egyes szervezeti egységek elnevezése e szinten is megkülönböztethető legyen az ELTE más karain lévő tanszékektől, intézetektől, szükséges végiggondolni a GTK-val átkerülő tanszékek elnevezésének az általuk folytatott üzleti, gazdasági típusú képzések tartalmához igazítását.
    - A beolvadásos kiválás esetén a GTK így nem csupán a tanszéki elnevezéseket, hanem esetleg magát a tanszéki szerkezetet is megváltoztathatja. E tanszékek 2-3 tanszékenként intézetekbe tömörülve működnek jelenleg, és a jelenlegi intézeti szerkezet és elnevezések szintén némileg módosulhatnak, önálló tanszékeként továbbműködő szervezetekkel.
    - Elképzelhető, hogy a fent említett tanszékek közül egy-két kisebb, részben vagy egészben, esetleg csak néhány oktató-kutató által a BME-n marad, és a tevékenységét ott folytatja

tovább. Az ELTE-n megjelenő szakportfóliót ez nem érinti azonban, ebben az esetben a kieső szervezetrészt vagy oktatókat, a többi pótolja.

- További szervezeti egység a Dékáni Hivatal, amelynek szervezetét és tevékenységét az ELTE szervezeti és munkamegosztási rendszeréhez nyilván illeszteni szükséges, ami némi bővítést igényel majd, hiszen az ELTE tanulmányi ügyintézése szemben a BME-vel nem központosított (azaz szükséges egy kari Tanulmányi Hivatal létrehozása, ennek mind kialakításához, mind működtetéséhez szükséges források a GTK rendelkezésére állnak ).

#### **A kiváló-beolvasó személyi állomány**

- A kiváló-beolvasó egységek maximális személyi állománya mintegy 160 fő. Ebből kb. 30 nem oktató-kutató. A 130 oktató-kutatóból kb. 110 főállású. Nagyjából 75%-uk rendelkezik PhD fokozattal, 13 habilitációval és 8 az MTA doktora. 13 egyetemi tanár, 32 docens, 35 adjunktus és 31 tanársegéd (és egyéb oktató). A korfa kiegyenlített, az átlagéletkor kifejezetten alacsony, 44 év.
- E személyi állomány a minőségi mutatói alapján – az ország többi GTK-jához viszonyítva, egy nemrégiben megjelenő független elemzés alapján – a terület legkvalifikáltabb hazai személyi állománya.
  - Bár a GTK-n megjelenő egyes tudományterületek publikációs mintázata jelentősen eltér egymástól, és alapvetően mind távolabb esik a főként a természettudományi területeket domináló publikációs kultúrától, a Scopus és Web of Science (WoS) publikációk száma a GTK-n nem jelentéktelen, a többi „GTK-hoz” viszonyítva országosan kiemelkedő: 2013: 22 Scopus, ebből 14 WoS; 2014: 31 Scopus, ebből 16 WoS; 2015: 27 Scopus, ebből 19 WoS; 2016 (eddig) 15 Scopus, ebből 12 WoS.

#### **A kiváló-beolvasó Q épületi projektrész**

- A GTK része a Q épületben kb. 6000 hasznos nm, az épület teljes területének 55% a (természetesen ennek pontos volumenét ezt átadás-átvételi szerződésben szobáról-szobára, a „közterületeket” is definiálni kell). A döntően az épület egyik szárnyát elfoglaló komplett oktatási épület(rész), a képzési portfólióhoz illeszkedő tanteremrendszerrel (beleértve a QII előadót is), oktatói szobákkal, adminisztrációs helyiségekkel, dékáni hivattal, hallgatói irodákkal, kari tanácssteremmel, hallgatói képviselői helyiségekkel stb.
- A GTK a BME E épületben található nagyelődőjét értelemszerűen átadja a BME központi teremgazdálkodásának, amiért cserébe a Q épület QI előadóját is megkapja. Így a GTK Q épületbeli zökkenőmentes működése biztosított.
- A „Q projekt” igen összetett, PPP konstrukciójú, díjak, közüzem, földhasználat, MTA épület keresztfinanszírozás stb. A PPP helyzete annyiból itt előnyös is, hogy a BME üzemeltetés itt minimális. A konstrukció 2030 körül jár le, amikor az épület könyv szerinti értéken (azaz „olcsón”) megvásárolható.
- Lényeges távlati elem lehet a BME Informatika épület és az ELTE TTK közötti telek, ahol további oktatási épület lenne építhető.
- (A Q épület mellett mindössze a kizárólag a kiváló-beolvasó szakok hallgatóit elszállásoló Wigner Jenő Kollégium ELTE-re kerülésével kell számolni. Erről ld. a peremfeltételeket.)

#### **A kiváló-beolvasó részre vonatkozó gazdálkodási alapadatok**

- A fenti szervezeti és elhelyezési váz mellett a GTK (kiváló-beolvasó részének) gazdálkodási alapmodellje a következő:

- A GTK bevételei az állami finanszírozásból (normatívákból) (kb. 1,5 Mrd), az önköltséges hallgatói befizetésekből (kb. 1,0 Mrd), illetve további (elsősorban pályázati) saját bevételekből (kb. 0,2 Mrd) állnak. Így a teljes bevétel éves szinten kb. 2,7 Mrd Ft.
- Alapvető kiadás a Q épületi projektből való „méretarányos” részesedés. Ez jelenleg kb. 0,4 Mrd Ft. (Közüzemmel, informatikai alapszolgáltatással, közterületi takarítással, felújítási alappal stb.)
- A GTK egyetemi általános költségekre fizetett „rezsije” (minden bevétel után összesen) kb. 0,45 Mrd Ft.
- Bérjellegű kb. 1,3 Mrd, egyéb (dologi) 0,2 Mrd.
- Éves tartalék felhalmozás és ösztöndíj alap növelés kb. 0,35 Mrd Ft.
- A GTK (kiváló-beolvasó része) jelentős tartalékokkal, maradványokkal, likviditással rendelkezik. Ennek egy része (lekötve) ösztöndíj alap, kb. 1 Mrd Ft. A másik rész döntően a tanszékeken és kisebb részt a kari központi témaszámokon levő kb. 1,2 Mrd Ft.
- A BME-n a kari maradványokon felüli „közös” egyetemi szintű maradványok is vannak, melyek felhalmozásához a GTK is hozzájárult (jelenleg a GTK a BME kb. 20%-át képviseli). Felvetődhet tehát e maradványok valamilyen megosztása is. Itt is több száz milliós, de akár milliárdos nagyságrendről is szó lehet.
- Az E-Q között fellépnek költözési, illetve tanterem-kialakítási költségek is (kb. 100 Mft).
- A GTK jelenleg nem vesz részt jelentős összegytemi pályázati projektben.

#### **A GTK fejlődése szempontjából meghatározó kérdések**

- A BME GTK Dékáni Tanácsa 2016 októberében öt pontba szedve fogalmazta meg a Kar fejlődésével kapcsolatos alapvetéseit. A GTK ELTE szervezetébe történő integrálásakor e kérdések értelemszerűen az ELTE felé is fennállnak.
  - 1) Annak megerősítése, hogy (i) a felvételi és képzésszervezési ügyekben nem kerülhet a GTK az egyetemen belül hátrányos helyzetbe; (ii) az egyetem a fenntartóval folytatott kommunikációjában támogatóan artikulálja a GTK kéréseit, (iii) az egyetem vezetése segíti a GTK növekedési potenciáljának kihasználását; (iv) az egyetem fokozottan figyelembe veszi a GTK sajátosságait a felvételi és képzésszervezési ügyekben (önköltséges forma dominanciája, igen erős versenykörnyezet, erősen ingadozó jelentkezési számok, a szűk fenntartói keretszámok jelentősége, a jelentős arányú nem beiratkozó felvett hallgató stb.), átmenetileg akár a felvételi minimumpontok meghatározásának tekintetében is.
  - 2) Más kari tantervekből való kiszorításunk problémájának egyetemi szintű kezelése. (Ez a BME-n belül volt igazán értelmezhető, az ELTE-n ilyen nem épült ki.)
  - 3) Gazdálkodási önállóságunk megerősítése, amelynek a lényege, hogy az egyetem karok közötti elosztási rendszere a GTK-t tekintve olyan megközelítésű legyen, ami csak a GTK hatására érkező bevételeket, valamint általános és létesítményköltségeket célozza megadni, és a GTK belső költségvetési támogatását egyszerűen ezek különbségeként adja meg.
  - 4) A doktori, habilitációs és egyetemi tanári kinevezési eljárásoknál a kari autonómia és tudományos szabadság biztosítása.
  - 5) Annak a garantálása, hogy a GTK szervezetének vagy vezetőinek megválasztásába karon kívülről nem avatkoznak be.
- A fenti kérdések közül a 2. és a 4. pont az ELTE-be történő integráció esetén nem értelmezhető, hiszen a 2. pontban érintett átoktatásokat az integrációs folyamat részeként kell majd kialakítani,

míg a 4. pont adottnak tekinthető az ELTE keretein belül, hiszen ott a doktori, habilitációs és egyetemi tanári kinevezési eljárásokkal kapcsolatos ügyek a kari autonómiának köszönhetően kari szintre delegáltak a jogszabályok és az egyetemi szintű testületek szabályosságot és etikusságot kontroláló szerepe mellett.

- Az 1. pontra vonatkozóan, azaz hogy a felvételi keretszámok kérdésében, miszerint a kar autonóm módon határozhatta meg felvételi politikáját az egyetemi és a jogszabályi keretek között, a megoldás biztosított az ELTE jelenlegi működési keretein belül. Az alapszakok tekintetében a keretszámok (maximálisan felvehető hallgatói létszám) központilag, az oktatáspolitikai által kerülnek meghatározásra. A Kar hasonlóan más ELTE karokhoz önálló felvételi politikájának és stratégiájának megfelelően szabadon állíthatja be ponthatárait a jogszabályi keretek között (lásd: ELTE SZMSZ II. kötet, Hallgatói Követelményrendszer 4. sz. melléklete, a Felvételi Szabályzat, különösen 1., 2., 5–7. és 9/A. §). E struktúra a GTK számára teljes mértékben elfogadható. Az ELTE-be történő integráció esetén az esetleges kari kéréseinket a fenntartó felé az egyetemi vezetés a többi kar hasonló kéréseivel együtt határozottan képviseli. A mesterszakok felvételi keretszámait jelenleg intézményi szinten kerülnek meghatározásra a fenntartó által. E tekintetben az elmúlt években nem látszott probléma az ELTE-n, hiszen a rendelkezésre álló kapacitásokat nem töltötte fel, így az egyes karok között „házon belül” nem alakult ki verseny a keretszámokért. A GTK ELTE-be történő beolvadása során szükséges a GTK jelenlegi kapacitásainak az ELTE-re történő átcsatornázása, amit az Államtitkárság megtesz, így a megelőző éveknek megfelelő méretű GTK mesterszakok indítása nem jelent „keretszám-terhet” az ELTE számára. Annak ellenére, hogy ilyen eset még nem fordult elő, a későbbi évekre vonatkozóan a hallgatói helyek karok közti allokációjánál, ha a mesterszakos jelentkezői létszám meghaladja az államilag finanszírozott helyek számát, a GTK előző éves felvételi létszám arányosan lehet csak érintett.
- A 3. pont tekintetében jelen anyag vonatkozó melléklete részletesen kifejti a gazdálkodási kérdésekhez kapcsolódó biztosítékokat, ennek megfelelően erre itt nem térünk ki.
- Kéréseink 5. pontjában a kari autonómia – jogszabályi keretek közötti – érvényesíthetőségét kértük a kar vezetőinek kiválasztásában és a belső szervezetésnek kialakításában. Az ELTE SzMR-jében meghatározott feltételek teljesülése esetén (a jelen anyagban kifejtett átmeneti szabályok alkalmazása mellett) e probléma megoldott az ELTE-be történő beolvadás esetén. Valójában ugyanis e pontban annyit kértünk, hogy amennyiben a kar az egyetemi és minden egyéb érintett szabályozást betartva „megválasztotta” vezetőjét (véleményezte, rangsorolta a pályázatokat), akkor az egyetem vezetése minden esetben fogadja el az adott személyt a Kar képviselőjére az egyetemi vezetésben. Másképp fogalmazva a Kar nem fogadja el, ha a Rector saját belátásának megfelelően a kari testületek véleményével szemben nevez ki vezetőt, illetve vezetőket a kar és a kari szervezeti egységek élére, valamint, ha – a Kar véleményével szemben – egyszerűen bizalomvesztésre hivatkozva leváltja. Ugyanez igaz a belső – főként tanszéki, intézeti – szervezeti tagolódás szabadságát illetően, amennyiben ezek az ELTE működési szabályainak megfelelnek, és az ilyen kari törekvésekkel szemben valamilyen más fontos okból sincs súlyos ellenindok, ezek elfogadásra kerülnek. Az egyeztetések során elhangzottak alapján a GTK számára megnyugtató kép rajzolódott ki az ELTE ilyen irányú működése tekintetében. Természetesen elfogadva, hogy nem tudjuk, milyen vezetőt vagy szervezeti változtatási igényt hoz a jövő, az ELTE kifejezetten diverz és más területek elfogadására, tiszteletére épülő kari struktúrája biztosítékot jelent arra, hogy ez a jövőben is hasonlóan működjön, ahhoz, amit az elmúlt néhány száz évben láttunk.

## **1. Melléklet: Tudományos és egyetemi előmenetel**

Az egyetemi tudományos ranglétrán való előmenetel tekintetében a két intézmény az alapokat tekintve jól harmonizál. A GTK-n a Kari Tanács által elfogadott Tudományos Előmeneteli Kézikönyv rögzíti az egyes beosztásokhoz kapcsolódó minimális teljesítménymutatókat, amelyek a Nemzeti Felsőoktatási Törvényben meghatározott feltételeket egészíti ki. E dokumentumban megfogalmazottak egyetlen lényeges pontban térnek el szignifikánsan az ELTE által alkalmazott szabályoktól.

Az eltérés a habilitációhoz és a docensi kinevezéshez kapcsolódó szabályokban mutatkozik, amelyek a GTK-n a szakterületi MTA doktora cím megszerzésénél definiált követelményekhez illeszkedően, valamint a BME természet- és műszaki tudományok területén alkalmazott szabályok eklektikus követelményeihez igazodva kerültek meghatározásra. Ezek alapján a habilitált doktori cím nem csak hogy vetekszik az MTA doktori követelményekkel, de helyenként azon túl is mutat. Természetesen ezzel egybevág, hogy a habilitáció a BME-n nem a docensi kinevezés feltétele, hanem leginkább az egyetemi tanári pályázat beadását közvetlenül megelőző aktus. Jól jellemzi a habilitációs követelmények szintjét, hogy az elmúlt évtizedben nem volt a BME-n olyan egyetemi tanári pályázat, amelyet a MAB ne támogatott volna, hiszen a MAB követelményeket jócskán meghaladó követelményekkel állítja szembe a BME a pályázókat. A harmonizáció jegyében két irányban indokolt elmozdulni: az ELTE szabályozása e feltételek meghatározását kari hatáskörbe telepíti, vagy hosszabb átmeneti időt követően a GTK ilyen irányú szabályozásán kell változtatni (a habilitációs követelményszint átalakításával), hogy az ne térjen el az ELTE átlagosan szokásos követelményszintjétől.

Az ELTE szabályozása szerint a habilitáció a docensi kinevezés feltétele, azonban az a visszaható hatály tilalma miatt a GTK-n már kinevezett egyetemi docensek tekintetében nem alkalmazható (amikor az ELTE 2006-ban bevezette az egyetemi docensi kinevezés feltételeként a habilitáció meglétét, az a már kinevezett, nem habilitált egyetemi docenseket nem érintette). Természetesen ez nem jelenti azt, hogy az egyetemi docensek esetében a habilitáció idővel történő megszerzése ne lenne elvárás.

## **2. Melléklet:**

### **Szervezeti Működési Rendhez kapcsolódó alapvetések**

A hazai intézmények szervezeti és működési rendjének alapvető szabályait a Nemzeti Felsőoktatási Törvény rögzíti. A GTK ELTE-be történő integrálása szervezeti szinten nem igényel kezelhetetlennek tűnő beavatkozásokat (az ELTE szervezeti felépítése kari szinten vagy „erős intézetet gyengébb intézetben belüli tanszékekkel”, vagy „erős tanszékeket, intézet nélküli” felépítés mentén szerveződik. Ez némileg eltér a GTK logikájától, amely az erős intézeti tanszékek mentén szervezett, míg az intézetek koordináló szerepet töltenek be elsősorban a tanszékek képzésszervezési tevékenységében. Ez a különbség kezelhetőnek látszik, de a szervezet működőképessége szempontjából meghatározott átmeneti időt érintő derogációra lesz szükség. Az ELTE és GTK szervezetet érintő különbségei közül a legfontosabb, és már e fázisban is kiemelendő, hogy az ELTE SzMR szabályzata több helyen habilitált docensi kinevezéshez köti vezetői pozíciók betöltését (tanszékvezető, intézetigazgató, dékán). E tekintetben a tudományos és egyetemi előmenetelhez kapcsolódó részben kifejtettek szerint, tekintettel a BME teljesen eltérő eljárásrendjére és gyakorlatára (ahol a habilitáció az egyetemi tanári követelmények teljesítésének feltétele) mindenképp időre lesz szüksége a Karnak a harmonizációra. A vezetők (tanszékvezetők, intézetigazgatók) jelentős része nem habilitált docens, az ő megbízatásuk és vezető szerepük nem változhat a beolvadás eredményeként, és igen ritka a habilitált docens, hiszen aki habilitált, az igen rövid időn belül már egyetemi tanári kinevezés elé néz. A GTK vezetői kiválasztásának logikája kifejezetten arra épül, hogy a vezetői megbízás elsősorban a vezetői képességekhez kapcsolódik, és nem feltétlenül a tudományos teljesítményhez, bár a vezetők a GTK-n is (esetenként még nem habilitált) egyetemi docensek vagy egyetemi tanárok. Mivel a vezető megbízás nem határozatlan idejű, itt nem jelent feltétlen akadályt, ha egy előre meghatározott és elfogadott periódust (öt évet) követően a majdan kinevezendő vezetőkkel szemben is érvényesülnek a az ELTE jelenlegi szabályaiban foglaltak.

Az ELTE SzMR-je részletesen foglalkozik a Kollégiumi Felvételi Bizottsággal. E bizottság feladata az egyetem rendelkezésére álló kollégiumi kapacitások allokálása a jelentkező hallgatók között. E tekintetben egyetlen gondolat fogalmazódott meg: a GTK által az ELTE-be integrálódó Wigner Jenő Kollégium kapacitását elsődlegesen a GTK hallgatóival kell feltölteni, természetesen úgy, hogy a szabad kapacitásokat a Bizottság a szabályoknak megfelelően töltheti fel.

### 3. Melléklet:

#### Hallgatói Követelményrendszerhez kapcsolódó ügyek

Cél egy olyan átmeneti időszak részleteinek a kidolgozása, amely során a valamikori BME GTK-s hallgatóságot egy ilyen szervezeti átalakítás vagy egyáltalán nem, vagy csak kevésbé érintené. Ennek főbb rendezendő pontjai:

- Közös diploma, amelyet a két intézmény között létrejött szerződés értelmében az ELTE a BME GTK-n tanulmányokat már folytatott hallgatók számára a két intézmény által közösen jegyzett oklevél formájában bocsát ki.
- Tisztázni kell, hogy mikortól változnak a tantervek, és a tanulmányi szabályok, azonban a BME GTK-n tanulmányokat már folytatott hallgatók számára mindezek lényegesen nem változhatnak, illetve csak olyan módon, amely módon a BME-s szabályozási környezetben is megtörténhetek volna.
- A különböző hallgatói juttatások és szolgáltatások rendszerei a BME GTK-n tanulmányokat már folytatott hallgatók számára érdemben nem változhatnak. Idetartozik az is, hogy a BME-n az ún. hallgatói alrendszer része évi mintegy 3-400 millió Ft-os hallgatói önkormányzati támogatás, melynek hallgatóarányos része szintén tárgya a kiválással átkerülő pénzügyi portfóliónak.
- A meghirdetett 400+ Ösztöndíj Program a hallgatóság szempontjából nem változhat.
- Rögzíteni kell, hogy mikor és miként változik a hallgatói önkormányzati és képviselői rendszere.

A Hallgatói követelményrendszer BME-s és ELTE-s szabályozásai aránylag könnyen illeszthetők egymáshoz. Természetesen e téren is megjelennek apróbb különbségek, azonban ezek egyszerűen áthidalhatónak látszanak.

Az egyik legfontosabb a GTK 400+ Ösztöndíj Programja, amelynek során kari saját bevételek terhére a legalább 400-460 ponttal felvételiző hallgatók számára ösztöndíjat fizet a Kar. E program ELTE működésbe való illesztése alapvető, így ennek technikai részleteit ki kell dolgozni a beolvasás során, bár az a szabályozás szintjén az ELTE rendelkezéseihez már most is illeszkedik.

Ettől némileg eltérő téma, hogy a GTK a kar hallgató által fizetett önköltséget „fix” és „kreditenkénti” díj formájában kalkulálja, szemben az ELTE egyösszegű díjával. A jelenleg rendszerben lévő hallgatók számára nem volna elfogadható, ha más szisztémára kellene áttérniük. E tekintetben, hasonlóan az ösztöndíjakhoz, mindkét fél számára elfogadható megoldást kell találni.

Logikusnak gondolnánk, hogy ha egy jogutódlásos átalakulásra kerülne sor, a hallgatók képzési szerződésai valamint a képzésükre vonatkozó, jelenlegi tanulmányi és vizsgaszabályzat változatlanul hatályosak maradnának a képzésük során, és az új szabályok felmenő rendszerben kerülnének bevezetésre.

Apró problémák, hogy a GTK nem fogadja szabadon választható tárgyként az önkéntes tevékenységet; a számonkérések rendje, pótlása a GTK-n egy kicsit másképp működik; vizsgakurzus felvétele esetén más díjat állapítunk meg, hiszen a szolgáltatás nagy részét a hallgató itt nem veszi igénybe.

Az idesorolható ügyek nagy része a Kari sajátos szabályozások körében megoldhatók, de ezek harmonizálása fontos feladat.

#### 4. Melléklet: Költségvetési, gazdálkodási kérdések

A GTK ELTE-re kerüléséről szóló döntés esetén négy szakasz válik el:

- 1) A GTK-t érintő BME-n belüli költségvetési és gazdálkodási kérdések a kiválásról szóló fenntartói döntés és az ELTE-be való beolvadás pillanata között.
- 2) A BME-ről ELTE-re történő gazdasági „átforgatás” pillanata.
- 3) A GTK-t érintő ELTE-n belüli költségvetési és gazdálkodási kérdések az ELTE-be való beolvadás utáni átmeneti időszak.
- 4) A GTK ELTE-n belüli normál működési időszaka. Ezt a pontot külön kezelni már nem kell, innentől már tisztán ELTE kompetenciáról van szó.

##### 1) Szakasz – átmeneti időszak a BME-n

A BME-n töltött átmeneti időszakban a GTK-t érintő olyan BME döntés már nem születik, amelyik a GTK gazdálkodási helyzetét a 2016 novemberében érvényes BME szabályzatok (különös tekintettel a Költségvetési Szabályzat és a 2016. évi Költségvetés) tartalmához képest negatívan befolyásolná.

A GTK és a BME Kancellária felkészül a kiválásra:

- a) Együttműködnek a folyamatban lévő gazdasági vonatkozású ügyek lezárása érdekében, illetve ezek olyan állapotba hozásában, elszámolási, tisztázási szintre juttatásában, ami a kiválást-beolvadást elősegíti.
- b) A GTK Kari Tanács – kancellári támogatás, jóváhagyás mellett – dönt:
  1. a GTK összes témaszámának szervezeti egységekhez rendeléséről úgy, hogy a kari, dékáni szintű témaszámokat kétfelé osztja: a kiváló szervezetsoporthoz tartozó, és a BME-n maradó szervezetsoporthoz tartozó témaszámokra;
  2. a GTK egyes témaszámai közötti, a méltányos elválás elve követéséhez szükséges, keretátadásokról. Vitás esetekben a 2016. október 31-i állapotot kell alapul venni. A méltányos elválás az elváláshoz kapcsolódó (pl. költözési) költségekre is figyelemmel van;
  3. a GTK pénzügyi keretein túlmenően a tárgyi eszközeinek is a kiváló és a maradó szervezeti egységekhez rendeléséhez, szükség esetén tárgyi eszköz átadásokkal;
  4. a GTK átmeneti időszakra vonatkozó kari költségvetéséről.
- c) Az előzőek szerinti GTK-n belül elosztásokat követően csak a szervezeti egységek – GTK Kari Tanács részéről korábban megválasztott, támogatott – vezetői kezdeményezhetnek költségeket, átcsoportosításokat – természetesen a szükséges kancellári jóváhagyások mellett. A kari szintű ilyen esetek kezelésére, a Kari Tanács a 2016 októberben regnáló dékánhelyettesek közül választ ki egyet, aki ebben a tekintetben a dékáni jogokat gyakorolja az átmeneti időszakban.
- d) Amennyiben időközben új BME egyetemi költségvetés születne, ebben a GTK a 2016-os költségvetési szabályok szerint 2017-re kalkulált költségvetési sarokszámaihoz képest rosszabb helyzetbe nem kerülhet.
- e) Fel kell készülni arra is, hogy az „átforgatás” pillanata számos átfutó esetet hoz. Így például:

- a. BME-re befolyó vagy utalt, még nem feldolgozott, GTK-t illető bevételek.
- b. GTK még a BME-t (vagy annak partnereit) illető kötelezettsége befizetésének elmaradása.
- c. A Fenntartó részéről később utalt, de még korábbról jogosító összegek rendezése.
- d. Elmaradó GTK-t illető befizetések rendezése.
- e. Stb.

Mindezek rendezésére egy későbbi (pl. fél év múlva) újabb pontosító elszámolási időpont kitűzése is szükséges.

## **2) Szakasz – „átforgatás”**

Az átfordatás pillanatában a BME-ből kiváló és az ELTE-be beolvadó szervezeti egységek (beleértve a Dékáni Hivatal kiváló-beolvadó részét is) összes pénzügyi és tárgyi eszköze (ennek részeként a tanszéki kezelésben lévő könyvvállomány is), maradványa, kötelezettsége stb. „átfordatásra” kerül. Ezek a BME-től elvezetésre kerülnek, míg az ELTE-n megjelennek.

(Itt most nem részletezetten, de ekkor történik a Q épület GTK-s része és a Wigner Jenő Kollégium, mint ingatlanok, valamint természetesen a munkatársak, hallgatók, szakok stb. rendezése is.)

Évközi átkerülés esetén szükséges lehet a Fenntartó felé való rendezés is annyiból, hogy a GTK-hoz kapcsolódó havi előirányzatok folyósítása szintén átkerüljön az ELTE-re. Ezzel együtt a BME és az ELTE Kancellária közötti szoros együttműködésre is szükség van.

## **3) Szakasz – átmeneti időszak az ELTE-n**

Az átmeneti időszak öt költségvetési év, beleértve a már a BME-n megkezdett évet is.

Ennek az időszaknak az alapszabályai a következők:

- 1) A Kar kari költségvetésben, autonóm módon, szabadon elosztható keretét a Kar bevételeinek egyetemi elvonásokkal és létesítményköltségekkel csökkentett része adja.
- 2) A Kar bevétele
  - a. Az ELTE-re a Fenntartótól érkező költségvetési támogatásának egyértelműen a Karhoz kötődő része (pl. a különböző normatív támogatások) az Egyetemre érkezés kalkulációja szerint kiszámolva a Kar bevételeinek tekintendő.
  - b. Az Egyetemre a Fenntartótól érkező póttámogatások, céltámogatások és bármely egyéb olyan forrás (pl. bérkompenzáció, kutatóegyetemi támogatás stb.), amely az Egyetemen belül a karok között felosztásra kerül, az a többi karra allokálás algoritmusára szerint kerül a Karra is.
  - c. A Kar pályázati tevékenysége alapján kapott támogatás.
  - d. Az Egyetemre a Kar aktivitása alapján kerül saját bevétel (pl. hallgatói önköltségi díj befizetés, szakértői tevékenység, támogatások stb.).

- 3) A Kar bevételeiből történő egyetemi elvonás

- a. A Kar bevételeiből az a. és d. esetén 18%, a b. és c. esetén az Egyetemen aktuálisan érvényes szabályok szerinti egyetemi elvonás („rezsifizetés”) történik.
- b. A Kar részéről kifizetett hallgatói ösztöndíjak „rezsimentesek”, azaz a kifizetett hallgatói ösztöndíjaknak megfelelő összeggel csökkenteni kell a rezsialapot képező bevételeket.

4) A Kar létesítményköltsége

- a. Q épület (tantermekkel, dékáni hivattal stb. együtt) egy PPP projekt része, amely konstrukció 2030 körül jár le. A bérleti-üzemeltetési kötelezettség évi mintegy 1,5 Mrd Ft, aminek 50%-a minisztériumi támogatás, azaz évi mintegy 750 Mft az egyetemi rész. Bár a szerződés más konstrukciójú, ez az összeg nagyjából megfelel az épület üzemeltetési és közüzemi költségeinek, azaz egy esetleges állami kivásárlás sem változtatna lényegesen az épület egyetemet terhelő részén. A PPP-projektnek még számos egyéb szála van, földhasználati díj, keresztfinanszírozás kapcsolódó projektből, hasznosítási bevétel stb. Ezek az egyetemi részt mind csökkentik, így az egyetemi rész pontosan nem kalkulálható, 600-750 Mft közé esik.
- b. A GTK jelenleg az épület mintegy 55%-át használja, azaz az egyetemi rész ekkora %-a esik rá, amiben tehát az üzemeltetés és a közüzem is benne van, kivéve az épületen kívüli informatikai kábel és szolgáltatás. A Q épület GTK-ra eső része a Kart terheli.
- c. A Wigner Jenő Kollégium üzemeltetése nem a Kar feladata és költsége, minthogy az ehhez kapcsolódó támogatások és befizetések sem tartoznak a Karhoz.

5) Az átoztatások rendezése

- a. A Kar más karokra oktatása illetve a Karra más karok oktatása a fenti elvek szerint elszámolt úgy, hogy az átoztatásoknál az adott szak éves normatívájának vagy éves önköltségi díjának oktatott kredit / 60 kredit aránya jelenti a bevételt, aminek az egyetemi elvonásokkal csökkentett mértékével, továbbá az oktatás létesítményköltségével is számolni kell.
- b. Az átoztatások elszámolása történhet karok közötti keretátadásokkal is.

6) A Kar a szabadon elosztható keretével a jogszabályok betartása mellett szabadon gazdálkodik. A Karon és bármely szervezeti egységén képződő maradványok nem vonhatók el.

7) A fentiektől GTK Kar Tanácsának az egyetértésével el lehet térni.

## **5. Melléklet:**

### **Gazdálkodási adminisztrációhoz kapcsolódó ügyek**

A kancellári rendszer bevezetésének eredményeként a két intézmény gazdálkodással kapcsolatos szabályai nem térnek el gyökeresen egymástól. A különbségek felelősségi szintekben és összeghatárokból ragadhatók meg. Összességében úgy tűnik, hogy a GTK ELTE rendszerébe történő illesztése szerény harmonizációs folyamatokat igényel csak.

Legfontosabb különbség, hogy a GTK-n tanszéki szintű önálló gazdálkodás valósul meg (a Kari Tanács által elfogadott kari költségvetésben meghatározott keretek szerint) szemben az ELTE-vel, ahol ez kari szinten koncentrálódik. Az ELTE aktuális gazdálkodási szabályzatai szerint a karok az önálló gazdálkodó szervezeti egységek (a keretgazdák) és a kari vezetők kapnak automatikusan ehhez kapcsolódó kötelezettségvállalási jogosultságukat. Indokolt esetben a Kancellár ilyen kötelezettségvállalási jogosítványokkal intézetigazgatókat és tanszékvezetőket is felruházhat, de az egyeztetéseken elhangzottak alapján ez jelenleg nem gyakori. A tanszékek önálló gazdálkodó szervezeti egységgé alakítása komoly változást igényelne a szabályzatokban és a kialakult szokásokhoz sem illeszkedne, a szervezeti egység vezetői kötelezettségvállalási jogosultságának és a tanszéki szintű ellenjegyzés megadásával (amire szintén lehetőséget ad a Kancellárnak a jelenlegi szabályozás) viszont a GTK működése a jelenlegi alapokon folytatódhatna a jelenlegi ELTE szabályokkal is harmonizálva. Amennyiben ilyen kötelezettségvállalási és ellenjegyzési jogosítványok nem kerülhetnek tanszéki szintekre, akkor megoldást jelenthet kari szinten az egyes szervezeti egységekhez munkaszámokat (vagy témaszámokat) rendelve a szervezeti egység vezetője által kezdeményezett tranzakciók belső (kari) nyomtatványokon keresztül szervezeti egységekre történő terhelése. Ez viszont jelentősen növeli az adminisztrációs terheket, komoly informatikai fejlesztéseket is igényel, és nem teljesen illeszkedik az ELTE gazdálkodási struktúrájába.

Különbséget jelent, hogy a GTK-n gazdasági dékánhelyettes irányítja és számos tekintetben felügyeli a kari gazdálkodást, ő készíti a kari költségvetést is – miközben az ellenjegyzést már kancellári munkáltatott végzi. Ez az ELTE-n másként megoldott, amelyhez természetesen lehet adaptálódni, a kapcsolatos kari, dékáni kompetencia megtartása mellett.

A megszületett döntések végrehajtásának folyamatát tekintve – lényegében annak törvényi szintű determinációi miatt – szintén nagyon hasonló a BME és az ELTE jelenlegi rendszere, annyit érdemes talán megjegyezni, hogy az ELTE sokkal magasabb határokhoz köti a kancellári egyetértés szükségességét.

## 6. Melléklet: Kari kommunikációs ügyek

### I.) A GTK-n működtetett kommunikációs csatornák

A GTK ELTE-be történő integrációja után is szeretné fenntartani jelenleg működtetett kommunikációs portfólióját. Ez alapvetően három alappilléren nyugszik:

1. Get-To-Know magazin

Évente két-három számmal jelentkező, színes nyomtatott kiadvány több ezer példányban, amely leginkább a kar leendő hallgatóit szólítja meg és nyújt számukra érdekes és hasznos információkat a kar működéséről, oktatóiról de leginkább az elérhető szakokról és azok hazai oktatási mezőnyben betöltött szerepéről, helyéről.

2. Kari honlap

A kari honlap egyrészt a leendő hallgatók információs igényét szolgálja ki, másrészt a jelenlegi hallgatók alapvető tudnivalóit tömöríti, valamint képet kaphat az érdeklődő a Kar egészének felépítéséről és legfontosabb híreiről. E honlapon tesszük nyilvánossá a kari szabályzatokat is. Természetesen a felvétellel, oktatással kapcsolatos információit is tartalmazza, ugyanakkor van egy „ hírportál” funkciója is, amelynek fenntartása indokoltnak látszik.

3. Kari facebook oldal

Kifejezetten az aktuális információk terjesztésére használjuk mind jelenlegi mind potenciális hallgatóink számára.

4. Nyomtatott tanszéki, intézeti kiadványok

E kiadványok egyes tanszékek, intézetek által gesztorált szakokhoz, szakok csoportjaihoz kapcsolódnak. Ezek leginkább a már képzésünkre járó alapszakos hallgatóknak szólnak és a mesterképzések alapvető kommunikációs csatornáinak tekinthetők.

Ezen túlmenően minden tanszék és intézet működtet önálló honlapokat, facebook oldalakat. Ezek több célt szolgáló felületek, a tanszéki oktatási adminisztráció részét is komolyan kiszolgáló felületek, amelyek nélkülözhetetlenek a hatékony kari működéshez.

A kommunikációs csatornák leginkább azért kerülnek be jelen anyagba, mert a BME-n a rektor igyekszik a kar vezetőinek kommunikációját korlátozni, megtiltani, ami a GTK számára elfogadhatatlan, hiszen ez jelentősen vetheti vissza hallgatói létszámainkat. Ennek megfelelően az integrációnak alapvető feltétele, hogy kommunikációs csatornáinkat a jövőben is használhassuk. Az egyeztetések során világossá vált, hogy a kommunikáció az ELTE-n nem szabályozott, pontosabban van központi, illetve kari kommunikáció, egyedül a hivatalos nyilatkozási rend rögzített a ([https://www.elte.hu/file/ru\\_2008\\_11.pdf](https://www.elte.hu/file/ru_2008_11.pdf)) „11/2008. (IV. 7.) számú rektori utasítás a sajtó felé az Egyetem nevében hivatalos nyilatkozattételre jogosultak köréről” szerint. Ez a GTK számára ebben a formában teljesen elfogadható.

Még egy fontos ügynek tűnik, hogy az integráció folyamatában a kommunikációs közbeszerzésekhez kapcsolódó lekötéseinket érvényesíteni tudjuk.

### II.) A GTK ELTE-be való beolvadásának kommunikálása

Ez a második pont a GTK számára kiemelt fontossággal bír. Annak érdekében, hogy az átmenet kapcsán felmerülő információhiányt enyhítse, az átmenet pozitív hatásait és az általa nyert lehetőségeket bemutassa az oktatási piac szereplő számára minden lehetőséget meg kíván ragadni. Ehhez kérjük mind a fenntartó, mind az ELTE (természetesen nem anyagi jellegű) támogatását, hogy az aktus pozitív kommunikációja megtörténhessen. Ehhez a Kar jelentős pénzügyi forrásokat allokálna, hiszen egy ilyen jellegű átmenet komoly hatást gyakorolhat a következő évfolyamok jelentkezési adataira akár pozitív akár negatív irányba. Bízunk abban, hogy ki tudjuk használni az ebben rejlő lehetőségeket.